

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı : E-10096465-010.04-134354226

26.06.2025

Konu : Millî Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim
Hizmetleri Etik Yönergesi

BAKANLIK MAKAMINA

Millî Eğitim Bakanlığına bağlı resmî ve özel okul ve kurumlarda yürütülen özel eğitim hizmetlerinin etik ilkelerini belirlemek, bu hizmetleri yürüten personelin yetki ve sorumlulukları kapsamında görevlerini yerine getirirken uymaları gereken etik ilkelere yönelik usul ve esasları düzenlemek amacıyla "Millî Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim Hizmetleri Etik Yönergesi" hazırlanmıştır.

Makamlarınızca da uygun görülmesi halinde Ek'te sunulan "Millî Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim Hizmetleri Etik Yönergesi"nin yürürlüğe konulması hususunu Olurlarınıza arz ederim.

Mustafa OTRAR
Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri
Genel Müdürü

Uygun görüşle arz ederim.
Ömer Faruk YELKENCİ
Bakan Yardımcısı

OLUR
Yusuf TEKİN
Bakan

Ek: Özel Eğitim Hizmetleri Etik Yönergesi (11 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 6D5213A5-CA1F-4414-AA83-28B3F41978BC

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/meb-ebys>

Adres : Emniyet Mah. Gazeteci Muammer Yaşar Bostancı Cad. MEB Beşevler
Kampüsü A Blok, 06560 Beşevler, Yenimahalle / ANKARA

oeer@meb.gov.tr

Kep Adresi: meb@hs01.kep.tr

Bilgi için: Figen KARA
Öğretmen
Telefon No: (312) 413 31 11

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
ÖZEL EĞİTİM HİZMETLERİ ETİK YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM
Başlangıç Hükümleri

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Yönergenin amacı, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı resmî ve özel okul ve kurumlarda yürütülen özel eğitim hizmetlerinin etik ilkelerini belirlemek ve bu hizmetleri yürüten personelin yetki ve sorumlulukları kapsamında görevlerini yerine getirirken uymaları gereken etik ilkelere yönelik usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Yönerge, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı resmî ve özel okul ve kurumlarda özel eğitim hizmetlerinde görev alan yönetici ve öğretmenlerin etik ilkeler kapsamında yerine getireceği görev, yetki ve sorumlulukları kapsamaktadır.

Dayanak

MADDE 3- (1) 5/1/1961 tarihli ve 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, 14/6/1973 tarihli ve 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu, 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu, 1/7/2005 tarihli ve 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanun, 3/7/2005 tarihli ve 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu, 20/6/2012 tarihli ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu, 24/3/2016 tarihli ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu, 10/10/2024 tarihli ve 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu, 30/5/1997 tarihli ve 573 sayılı Özel Eğitim Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 25/8/2011 tarihli 652 sayılı Özel Barınma Hizmeti Veren Kurumlar ve Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi, 13/4/2005 tarihli ve 25785 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik, 7/7/2018 tarihli ve 30471 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği ve 14/8/2020 tarihli ve 31213 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri Yönetmeliği hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 4- (1) Bu Yönergede geçen;

- a) Bakanlık: Millî Eğitim Bakanlığını,
- b) BEP: Bireyselleştirilmiş eğitim programını,
- c) BİLSEM: Bilim ve sanat merkezini,
- ç) Etik ikilem: Özel eğitim hizmetlerinin yürütülmesinde görev alan kişilerin karar alma ve hizmetleri sunma sürecinde yaşanabilecek iki veya daha fazla değer çatışma halini,
- d) Etik ilke: Özel eğitim hizmetlerinin yürütülmesinde görev alan kişilerin uyması gereken ulusal ve uluslararası alanda belirlenen ilkeyi,
- e) Genel Müdürlük: Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğünü,
- f) Özel eğitim ihtiyacı olan öğrenci: Bireysel ve gelişim özellikleri ile eğitim yeterlilikleri açısından normal gelişim gösteren akranlarından anlamlı düzeyde farklılık gösteren bireyi,

- g) RAM: Rehberlik ve araştırma merkezini,
ğ) Rehberlik ve psikolojik danışma servisi: Eğitim kurumlarındaki rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin yürütüldüğü ve koordinasyonunun sağlandığı birimi,
h) Veli: Öğrencinin annesi, babası, vasi veya yasal sorumluluğunu üstlenen kişiyi, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Temel Etik İlkeler

Özel eğitim hizmetlerinin etik ilkeleri

MADDE 5- (1) Özel eğitim hizmetlerinin planlanması, yürütülmesi ve izlenmesinde;

- a) Eğitim hakkı ve erişilebilirlik,
 - b) Adalet ve eşitlik,
 - c) Tarafsızlık ve dürüstlük,
 - ç) Gizlilik ve mahremiyet,
 - d) Öğrencinin yüksek yararı,
 - e) Bireye ve özerkliğine saygı,
 - f) Kapsayıcılık ve bütüncül yaklaşım,
 - g) Bilimsellik,
 - ğ) İş birliği,
 - h) Sorumluluk,
 - ı) Çıkar çatışmalarından kaçınma,
- ilkeleri esastır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Görev, Yetki ve Sorumluluklar

Genel Müdürlüğün görev, yetki ve sorumlulukları

MADDE 6- (1) Genel Müdürlüğün özel eğitim hizmetlerinin etik ilkeler doğrultusunda yürütülmesine ilişkin görevleri şunlardır:

- a) Görev ve sorumluluklarını yerine getirirken tüm etik ilkeleri göz önünde bulundurur.
- b) Özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin sosyal duygusal, akademik ve mesleki gelişimini destekleyici politikaları etik ilkeler çerçevesinde geliştirir.
- c) Yürütülen ve planlanan çalışmalarda farklı kurum ve kişilerle etik ilkeler kapsamında iş birliği yapmaya özen gösterir.
- ç) Özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilere yönelik hazırlanan ve yürütülen programların etik ilkeler kapsamında bilimsel standartlara uygun olmasını sağlar ve uygulamaları denetler.
- d) İntikal eden soruşturmalarda ve sorunlarda etik ilkeleri göz önünde bulundurarak gerekli iş ve işlemleri yürütür.

Yöneticilerin görev, yetki ve sorumlulukları

MADDE 7- (1) İl/ilçe millî eğitim müdürlükleri ile okullarda ve kurumlarda görev yapan yöneticilerin özel eğitim hizmetlerinin etik ilkeler doğrultusunda yürütülmesine ilişkin görevleri şunlardır:

a) Mesleki sorumluluklarını yerine getirirken her öğrenciye ve veliye din, dil, inanç, sosyoekonomik durum, aile yapısı, yakınlık derecesi, özel eğitim ihtiyaçları veya bireysel farklılıklarından bağımsız olarak adil ve eşit davranır.

b) Eğitim ortamında ayrımcılığın hiçbir türüne yer vermez ve tüm paydaşlara saygı çerçevesinde yaklaşır.

c) Görev, yetki ve sorumlulukları kapsamında tüm iş ve işlemleri ilgili mevzuata uygun olacak şekilde yürütür.

ç) Özel eğitim hizmetlerinin geciktirilmeden planlanması ve yürütülmesi için gerekli önlemleri alır.

d) Tüm paydaşlara karşı adaletli ve şeffaf bir yönetim anlayışı sergiler.

e) Mesaisini okulun, kurumun ve öğrencilerin yararına kullanır.

f) Mesai esnasında eğitim öğretim sürecini aksatacak, etik ikilem ve çıkar çatışması oluşturacak her türlü kişi ve olaydan uzak durur.

g) Giriş, çıkış, nöbet ve ders saatlerinde yaşanabilecek aksaklıkları önlemeye yönelik tedbirleri alır.

ğ) Öğrencileri bireysel farklılıkları ile kabul eden, etiketlemeyen, ayırtırmayan ve baskı altına almayan bir yaklaşım benimser.

h) Öğrencilere ait kişisel verileri korur, yetkisi olmayan kişilerle paylaşmaz ve bilgi güvenliğine riayet eder.

ı) Öğrenci, öğretmen ve velilere ait fotoğraf, video, ses ve benzeri içerikleri izinleri olmadan sosyal medya platformlarından paylaşmaz.

i) Çıkar elde etmek amacıyla öğrencilerin kişisel bilgilerini başka kişi, kurum ve kuruluşlarla paylaşmaz.

j) Okulda ve kurumlarda resmî özel eğitim hizmetlerinin dışında sunulacak olan herhangi bir müdahale, uygulama, eğitim, araştırma ve benzeri durumlarda velinin yazılı onayının alınmasına yönelik gerekli tedbirleri alır.

k) Bağlı bulunduğu kuruma hizmeti karşılığında hak etmiş olduğu yasal ücretin dışında, çalıştığı kurumun, kişilerin imkânlarını veya kurumunun kendisine sağladığı statüyü kullanarak herhangi bir şekilde yasal ve etik olmayan kazanç elde etmeye çalışmaz.

l) Özel eğitim ihtiyacı olan öğrencinin velisinin içinde bulunduğu durumdan veya bilgi eksikliğinden faydalanarak kazanç elde etmek için yönlendirmelerde bulunmaz.

m) Velilerin doğru bilgiye erişimini sağlamak amacıyla çalışmalar yapar.

n) Özel eğitim hizmetlerinin koordinasyonunu ve denetimini sağlar.

o) Okulun ve kurumun özel eğitime yönelik eğitim-öğretim faaliyetlerini düzenli olarak değerlendirir ve geliştirilmesi için stratejiler belirler.

ö) Eğitim ortamlarının özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin ihtiyaçlarına uygun şekilde düzenlenmesini sağlar.

p) Özel eğitim hizmetlerinin etkili yürütülmesi için gerekli fiziki şartları ve donanımı sağlar.

r) Özel eğitim hizmetlerinin yürütülmesinde karşılaşılan sorunların kaynağını belirler, sorunlara ilişkin çözümler üretir.

s) Olumlu iletişim becerilerini etkili kullanır ve tüm paydaşlarla nezaket kurallarına uygun iletişim kurar.

ş) Okul ve kurum kültürünü oluşturabilmek adına öğrenci, veli ve çalışma arkadaşları ile olumlu iletişim kurar.

t) Velilerle, öğretmenlerle ve diğer paydaşlarla düzenli iletişim ve iş birliği içerisinde çalışır.

u) Eğitim programlarının etkisini ve öğrencilerin gelişimini sürekli izleyerek iyileştirme çalışmaları yapar.

ü) Öğrencilerin bireysel gelişimini takip etmek için bilimsel temelli ve veri odaklı bir yaklaşım benimser.

v) Mesleki eğitim kapsamında özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin yeterliklerine uygun mesleki alanların açılmasında ve mesleki eğitimin yürütülmesinde tüm etik ilkeleri göz önünde bulundurur.

y) Mesleki eğitim kapsamında özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin işletmelerde beceri eğitimi görmeleri için öğretmen, aile ve sektör iş birliğini sağlar.

z) Özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin okul sonrası istihdamlarına yönelik veliler ve sektör ile farkındalık çalışmaları planlar.

aa) İl/ilçe özel eğitim hizmetleri kurulu, özel eğitim değerlendirme kurulu ile BEP geliştirme biriminin çalışmalarını destekler ve bu birim ile kurulların etik ilkeler kapsamında çalışmalarını yerine getirebilmesi için gerekli koordinasyonu sağlar.

bb) Öğretmenlerin mesleki gelişimlerini destekler ve gerekli eğitimleri almalarını sağlar.

cc) Özel eğitim alanındaki gelişmeleri takip eder, okulun ve kurumun bu doğrultuda gelişmesini sağlar.

çç) Psikometrik ölçme araçları, eğitim ya da müdahalelerde uzmanlık alanları ve aldıkları eğitimler doğrultusunda görev ve sorumluluk alır; görev dağılımını yaparken bu hususları gözetir.

dd) Kaynakların etkili ve adil kullanımını sağlar, özel eğitim ihtiyaçlarına öncelik verir.

ee) Öğrenci ve velilere sunulacak her türlü eğitim öğretim desteğini etkili ve verimli şekilde sunmak üzere hazırlanan/tasarlanan/üretilen materyalleri ve ders araç gerecini eşit ve adil bir şekilde bekletmeden ulaştırır.

ff) Özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilere yönelik hazırlanan programların uygulanması, öğretmen ve öğrencilerin azami düzeyde yararlanması için gerekli tanıtım, yaygınlaştırma çalışmalarını yürütür.

gg) Bakanlık tarafından temin edilen her türlü eğitim materyalinin verimli ve uzun süreli kullanımını sağlamak için gerekli tedbirleri alır.

ğğ) İhmal, istismar ve şiddet vakalarında veya ihmal, istismar ve şiddet şüphesi bulunan durumlarda bildirim süreci ve sonrasında bireyin en az şekilde etkilenmesi için gerekli tedbirleri alır ve gizlilik ilkesine uyar.

hh) Velilere yönelik toplantılar, seminerler, eğitimler vb. düzenleyerek ihmali, istismarı ve şiddeti önleme ile ilgili farkındalık çalışmaları yapar.

ıı) Çocuk ihmali ve istismarı durumunda RAM'lar, aile ve sosyal hizmetler il müdürlükleri, kolluk kuvvetleri ve il sağlık müdürlükleri ile iş birliği yapar.

ii) Özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin diğer öğrencilerle bütünleşmesini sağlayacak tedbirleri alır.

jj) Kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitim uygulamaları kapsamına alınan özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin okula uyumunu ve kabulünü sağlamak için öğretmenlere, öğrencilere ve okulda çalışan diğer personele yönelik hazırlayıcı çalışmaları planlar ve yürütür.

kk) RAM müdürlükleri verilen hizmetler konusunda risk grubundaki veyahut özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin velilerine yönelik bilgilendirme çalışmaları düzenler.

ll) Özel eğitim hizmetlerinin geciktirilmeden planlanmasında ve yürütülmesinde üzerine düşen görevi yerine getirmeyen velileri uyarır ve gerektiğinde yasal işlemleri başlatır.

mm) RAM müdürlükleri özel eğitim hizmetleri kapsamında hizmet sunduğu paydaşlara ve okullara gerekli müşavirlik hizmeti verir.

nn) İntikal eden soruşturma ve sorunlarda etik ilkeleri de göz önünde bulundurarak gerekli iş ve işlemleri yürütür.

oo) Örgün eğitim kurumlarında görev yapan yöneticiler, BİLSEM öğrenci tanılama ve yerleştirme sürecinde aday gösterilecek öğrencilerin belirlenmesine ilişkin gerekli bilgilendirme çalışmalarını koordine eder.

Öğretmenlerin görev, yetki ve sorumlulukları

MADDE 8- (1) Özel eğitim hizmetlerinde görev alan ve özel eğitim ihtiyacı olan öğrenciler ile çalışan öğretmenlerin özel eğitim hizmetlerinin etik ilkeler doğrultusunda yürütülmesine ilişkin görevleri şunlardır:

a) Eğitim hakkı ve erişilebilirlik etik ilkesi kapsamında;

1) Tüm öğretmenler risk grubundaki veya özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilere yönelik sınıf içi ve sınıf dışı eğitsel uyarlamalar yaparak öğrencilerin gelişimini takip eder.

2) Tüm öğretmenler iş birliği içinde gerekli özel eğitim hizmetlerinden yararlanabilmesi için öğrencileri RAM'a yönlendirir.

3) Tüm öğretmenler risk grubundaki veya özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin velilerini, özel eğitim hizmetlerinin süreci hakkında bilgilendirir.

4) Tüm öğretmenler özel eğitim ihtiyacı olan öğrencileri etiketlemekten kaçınarak sosyal uyumları için gerekli çalışmaları yapar.

5) Tüm öğretmenler kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitim uygulamaları kapsamına alınan özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin sınıfa/okula kabulünü ve uyumunu sağlamak için akranlarına ve tüm okul personeline hazırlayıcı çalışmalar yapar.

6) Tüm öğretmenler özel eğitim ihtiyacı olan öğrenciler için BEP hazırlar, uygular, takibini yapar, gerektiğinde günceller ve öğrencilerin gelişimini düzenli aralıklarla değerlendirerek sonuçlarını veli ile paylaşır.

7) Tüm öğretmenler BEP hazırlama sürecinde özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin ihtiyaçlarına yönelik işlevsel amaçlar belirler.

8) Tüm öğretmenler özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin gelişimlerini düzenli olarak izler.

9) Tüm öğretmenler özel yetenek potansiyeline sahip olduğunu düşündüğü öğrencileri, destek hizmetlerinden yararlanabilmeleri için BİLSEM tanılama ve yerleştirme süreçlerine yönlendirir.

10) Tüm öğretmenler başta özel yetenekli öğrenciler olmak üzere tüm özel eğitim ihtiyacı olan öğrencileri bireysel gelişimlerine uygun ulusal ve uluslararası programlara katılmaya teşvik eder.

11) Tüm öğretmenler özel yetenekli öğrencilerin potansiyellerini en üst düzeyde kullanabilmeleri için yetenekleri doğrultusunda bilimsel ve sanatsal gelişim fırsatlarını tanıtır ve bu alanlara teşvik eder.

12) Rehber öğretmenler velilere yönelik özel eğitim hizmetleri kapsamında gerekli müşavirlik hizmetlerini planlar ve sunar.

b) Adalet ve eşitlik etik ilkesi kapsamında;

1) Tüm öğretmenler mesleki sorumluluklarını yerine getirirken her öğrenciye ve veliye din, dil, inanç, sosyoekonomik durum, aile yapısı, yakınlık derecesi, özel eğitim ihtiyaçlarından veya bireysel farklılıklarından bağımsız olarak adil ve eşit davranır.

2) Tüm öğretmenler eğitim ortamında ayrımcılığın hiçbir türüne yer vermez ve tüm paydaşlara saygı çerçevesinde yaklaşır.

3) Tüm öğretmenler özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilere bireysel özelliklerine uygun olarak eşit öğrenme fırsatları sunar ve öğrencilerin haklarını korur.

4) Tüm öğretmenler eğitim öğretim ortamında kendisine sağlanan her türlü imkândan özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin ihtiyaçları doğrultusunda adil ve eşit şekilde yararlanmalarını sağlar.

5) Tüm öğretmenler kaynakların etkili ve adil kullanımını sağlar, öğrencilerin özel eğitim ihtiyaçlarına öncelik verir.

6) Tüm öğretmenler özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilere yönelik materyal ve kaynakları özel eğitim ihtiyacı olan öğrenciler için kullanır, bu kaynakları kullanırken devamlılığı ve sürdürülebilirliği gözetir.

7) Tüm öğretmenler özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin eğitime eşit erişimlerini sağlamak için uyarlanmış yöntem ve teknikler kullanır.

8) Tüm öğretmenler mesleki eğitim kapsamında özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerle beceri odaklı çalışmalar yaparak meslek edinimini destekler.

9) Tüm öğretmenler mesleki eğitim kapsamında özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin işletmelerde mesleki eğitim görmelerini destekler.

c) Tarafsızlık ve dürüstlük etik ilkesi kapsamında;

1) Tüm öğretmenler eğitsel değerlendirme, tanılama, yönlendirme, yerleştirme ve izleme sürecinde ön yargısız ve tarafsız davranır.

2) Tüm öğretmenler eğitsel değerlendirme, tanılama, yönlendirme ve eğitim uygulamaları süreçlerinde tüm öğrencilere eşit fırsatlar sunar.

3) Tüm öğretmenler risk grubundaki veyahut özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin performans düzeyini, uygun değerlendirme araçlarıyla belirler ve sonuçları objektif şekilde raporlar.

ç) Gizlilik ve mahremiyet etik ilkesi kapsamında;

1) Tüm öğretmenler özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilere ait kişisel verileri korur ve yetkisi olmayan kişilerle paylaşmaz.

2) Hiçbir öğretmen öğrencilere uygulanan psikometrik ölçme araçlarının sonuçlarını (alınan puanlar, değerlendirmeler, sıralamalar vb.) veliler de dâhil olmak üzere yetkisi olmayan kişilerle paylaşmaz.

3) Hiçbir öğretmen okul ve kurum içinde veya dışında ilgisi olmayan kişilerle öğrencilerinin yetersizlikleri, özel eğitim ihtiyaçları ve özel hayatlarıyla ilgili bilgileri paylaşmaz.

4) Hiçbir öğretmen özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin, öğretmenlerin ve velilerin fotoğraf, video, ses vb. içeriklerini izinleri olmadan sosyal medya platformlarından paylaşmaz.

5) Evde eğitim hizmetlerinde ve hastane sınıflarında görev alan öğretmenler ev/hastane ortamında gizlilik ve mahremiyet kurallarına azami özen gösterir.

6) Tüm öğretmenler okulda sunulan resmî özel eğitim hizmetlerinin dışında sunulacak olan herhangi bir müdahale, uygulama, eğitim, araştırma vb. durumlarda velinin yazılı onayının alınmasına yönelik gerekli tedbirleri alır.

7) Tüm öğretmenler ihmal, istismar ve şiddet vakalarında veya ihmal, istismar ve şiddet şüphesi bulunan durumlarda Türk Ceza Kanunu'nun ilgili maddeleri doğrultusunda durumu gerekli mercilere bildirir.

8) Tüm öğretmenler ihmal, istismar ve şiddet vakalarında veya ihmal, istismar ve şiddet şüphesi bulunan durumlarda bildirim süreci ve sonrasında bireyin en az şekilde etkilenmesi için gerekli tedbirleri alır ve gizlilik ilkesine uyar.

9) Rehber öğretmenler psikolojik ölçme araçlarının içeriğini korur.

d) Öğrencinin yüksek yararı etik ilkesi kapsamında;

1) Tüm öğretmenler özel eğitim hizmetleri için sunulan kaynakların kullanımında özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin yüksek yararını düşünerek hareket eder.

2) Tüm öğretmenler ders içi ve ders dışı eğitim süreçlerinde zamanı verimli kullanır.

3) Tüm öğretmenler eğitsel değerlendirme, tanılama, yönlendirme, yerleştirme ve izleme süreçlerinde öğrencilerin yüksek yararını gözeterek en uygun kararların alınmasını sağlar.

4) Tüm öğretmenler değerlendirme süreçlerinde risk grubundaki veyahut özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin güçlü ve gelişime açık yönlerini objektif şekilde ele alır.

5) Tüm öğretmenler özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin akademik ve duygusal gelişimini takip ederek gelişimlerini destekleyici geri bildirimler sunar.

6) Tüm öğretmenler özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilere özgü ve öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde BEP geliştirme sürecine aktif katılım sağlar.

7) Tüm öğretmenler BEP geliştirme sürecinde özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin tüm gelişim alanlarındaki ihtiyaçlarını dengeli biçimde ele alan hedefler belirler.

8) Tüm öğretmenler BEP hazırlarken ve uygularken özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin yalnızca akademik gelişim alanındaki değil sosyal duygusal ve fiziksel gelişim alanlarının öğrenme çıktılarına da eşit derecede yer verir.

9) Tüm öğretmenler özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin bütüncül iyilik halini destekleyecek uyarlamalar stratejiler ve değerlendirme yöntemleri kullanarak öğrencilerin eğitimden çok yönlü fayda sağlamasını gözetir.

10) Hiçbir öğretmen özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilere zarar verecek herhangi bir uygulamada bulunmaz ve tüm öğretmenler özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin zarar görmemesi için gerekli tedbirleri alır.

11) Tüm öğretmenler mesleki eğitim kapsamında özel eğitim ihtiyacı olan öğrencileri ilgi, yetenek ve yeterlikleri doğrultusunda uygun meslek alan/dalına yönlendirir.

12) Evde eğitim hizmetlerinde ve hastane sınıflarında görev alan öğretmenler bulaşıcı hastalıklara karşı koruyucu önlemler alır.

13) Evde eğitim hizmetlerinde ve hastane sınıflarında görev alan öğretmenler eğitim faaliyetlerinin tıbbi prosedürleri engellememesine dikkat eder.

14) Evde eğitim hizmetlerinde ve hastane sınıflarında görev alan öğretmenler öğrencinin güvenliğini sağlamak amacıyla gerekli önlemleri alarak riskleri azaltır.

15) Hastane sınıflarında görev alan öğretmenler sınıf ortamının hijyen ve güvenlik standartlarına uygun olmasını sağlar.

e) Bireye ve özerkliğine saygı etik ilkesi kapsamında;

- 1) Tüm öğretmenler özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilere yönelik ön yargı ve ayrımcılığı önleyici tedbirler alır ve insan onurunu koruyacak şekilde hareket eder.
- 2) Tüm öğretmenler özel eğitim ihtiyacı olan öğrencileri etiketlemeyen, ayırtırmayan ve baskı altına almayan bir yaklaşım benimser.
- 3) Tüm öğretmenler özel eğitim hizmetlerini bireyin haklarını, onurunu ve saygınlığını gözeterek sunar.
- 4) Tüm öğretmenler özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin bireysel farklılıklarına saygı duyarak öğrencilere yönelik söylemlerinde zedeleyici ifadelerden kaçınır.
- 5) Tüm öğretmenler özel eğitim ihtiyacı olan öğrencileri bağımsız bir şekilde hayata katılmaları için teşvik eder.
- 6) Tüm öğretmenler eğitsel değerlendirme, tanılama, yönlendirme, yerleştirme ve izleme süreçlerinde risk grubundaki veyahut özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin bireysel farklılıklarını dikkate alır.

f) Kapsayıcılık ve bütüncül yaklaşım etik ilkesi kapsamında;

- 1) Tüm öğretmenler özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilere karşı kapsayıcı ve destekleyici bir tutum sergiler.
- 2) Tüm öğretmenler özel eğitim ihtiyacı olan öğrenciler için BEP hazırlar.
- 3) BEP geliştirme birimi üyesi öğretmenler görev ve sorumluluklarını yerine getirerek öğrencilerin özel eğitim hizmetlerinden yararlanmasını sağlar, izleme ve değerlendirme çalışmalarını yürütür.
- 4) Tüm öğretmenler özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin karşılaşabileceği akademik ve sosyal zorlukları belirleyerek önleyici ve destekleyici çalışmalar yürütür.
- 5) Tüm öğretmenler eğitim ortamını özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin sağlığını ve güvenliğini tehdit etmeyecek şekilde düzenler.
- 6) Tüm öğretmenler bilgi ve tecrübelerine dayanarak yaşadığı toplumu özel eğitim ihtiyacı olan bireyler ve hakları konusunda bilgilendirmek için sosyal sorumluluk çalışmaları gerçekleştirir.
- 7) Tüm öğretmenler özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin öğrenme hızlarına, güçlü yönlerine ve ihtiyaçlarına uygun öğretim yöntemleri, materyalleri ve değerlendirme araçlarını kullanır.
- 8) Tüm öğretmenler özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin akademik, sosyal ve duygusal gelişimlerini desteklemek için esnek, uyarlanabilir ve öğrenci merkezli öğretim yaklaşımlarını benimser.
- 9) Tüm öğretmenler özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli kapsamında belirlenen bütüncül yaklaşımından akranlarıyla birlikte en üst düzeyde yararlanmasını sağlar.
- 10) Tüm öğretmenler sosyal sorumluluk çalışmaları ile özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin toplumla bütünleşmesine ve istihdamına katkı sağlar.
- 11) Tüm öğretmenler mesleki eğitim kapsamında öğrencilerini, yeteneklerine uygun eğitime ve uygulamaya yönlendirerek okul sonrası istihdamı destekler.
- 12) Evde eğitim hizmetlerinde ve hastane sınıflarında görev alan öğretmenler öğrencilerin sosyal duygusal gelişimini destekleyici etkinlikler düzenler.

g) Bilimsellik etik ilkesi kapsamında;

- 1) Tüm öğretmenler eğitsel değerlendirme, tanılama, yönlendirme, yerleştirme ve izleme süreçlerinde bilimsel ve güncel yöntemler kullanır.
- 2) Tüm öğretmenler test, eğitim ya da müdahalelerde uzmanlık alanları ve aldıkları eğitimler doğrultusunda görev ve sorumluluk alır.
- 3) Tüm öğretmenler risk grubunda veyahut özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin gelişimlerini ölçülebilir, gözlenebilir ve sistematik şekilde kayıt altına alır.
- 4) Tüm öğretmenler eğitim öğretim sürecinde bilimsel yöntemleri kullanır.
- 5) Tüm öğretmenler mesleki bilgi ve becerilerini sürekli güncel tutar, mesleki gelişim faaliyetlerine katılır ve alanındaki yenilikleri takip eder.
- 6) Tüm öğretmenler bilimsel çalışmalara katılır ve sonuçlarının yaygınlaştırılmasına katkıda bulunur.
- 7) Tüm öğretmenler görev yaptığı alanın kapsamını, içeriğini ve sınırlarını bilerek özel eğitim ihtiyacı olan öğrenciye yönelik sınırlarını aşan hiçbir müdahalede bulunmaz; gerektiğinde öğrencileri ilgili alan uzmanlarına yönlendirir.
- 8) Özel yetenekli öğrenciler ile çalışan öğretmenler özel yetenekli öğrencilerin gelişimsel ihtiyaçları doğrultusunda eleştirel düşünme, karar verme ve problem çözme gibi üst düzey düşünme becerilerini geliştirmeye yönelik etkinlikler uygular.
- 9) Rehber öğretmenler özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin gelişimlerini desteklemeye yönelik bilimsel temeller doğrultusunda hizmet sunar.
- 10) Rehber öğretmenler özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin sosyal duygusal, akademik ve kariyer gelişimlerini desteklemeye yönelik bilimsel temeller doğrultusunda bireysel ve grupla rehberlik hizmetleri sunar.
- 11) Rehber öğretmenler öğrencilerin yaşayabileceği psikososyal sorunlara yönelik ihtiyaç temelli ve kanıta dayalı destekleyici programlar uygular.

ğ) İş birliği etik ilkesi kapsamında;

- 1) Tüm öğretmenler olumlu iletişim becerilerini etkili kullanır.
- 2) Tüm öğretmenler özel eğitim hizmetlerini yürütürken paydaşlarla nezaket kurallarına uygun iletişim kurar.
- 3) Tüm öğretmenler özel eğitim hizmetlerine yönelik mesleki bilgi, beceri ve deneyimlerini çalışma arkadaşları ile paylaşır.
- 4) Tüm öğretmenler özel eğitim ihtiyacı olan öğrenciler için faydalı olabilecek konularda iş birliği yapar ve ortak çalışmalar yürütür.
- 5) Tüm öğretmenler mesleki eğitim kapsamında özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin işletmelerde mesleki eğitim görmelerine ve mezuniyet sonrası istihdamlarına yönelik sektör ve aile ile gerekli iş birliğini sağlayarak farkındalık çalışmaları yapar.
- 6) Özel eğitim sınıflarında veya okullarında görev yapan öğretmenler uyum içerisinde eğitim öğretim faaliyetlerini gerçekleştirir.
- 7) Tüm öğretmenler özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerinin okul performansını veya psikososyal durumunu olumsuz etkileyen sebepler ile ilgili rehber öğretmen ve öğrencilerin velileri ile iş birliği içinde olur.
- 8) Tüm öğretmenler özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin sosyal duygusal, akademik ve mesleki gelişimini desteklemek amacıyla paydaşlar ile iş birliği içinde çalışır.

9) Tüm öğretmenler özel eğitim hizmetlerinin yürütüldüğü sınıflarda ortaya çıkan sorunların kaynağını belirleyerek sorunlara ilişkin çözüm üretir.

10) Tüm öğretmenler eğitsel değerlendirme, tanılama, yönlendirme, yerleştirme ve izleme ile eğitim süreçleri hakkında velilere bilgi verir.

11) Tüm öğretmenler gerektiğinde gruba yönelik veya bireysel aile eğitim programı yapar, izler ve değerlendirir.

12) Rehber öğretmenler risk grubundaki veyahut özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin özellikleri ve tanılama süreçlerine ilişkin öğretmen ve velilere gerekli bilgilendirme çalışmaları yapar. Bu süreçte gerektiği durumlarda RAM'dan destek alır.

13) Rehber öğretmenler özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin velilerine yönelik bilgilendirme toplantıları yapar.

14) Rehber öğretmenler BEP doğrultusunda özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin sınıf rehber öğretmeni ve velileriyle iş birliği yapar.

15) Rehber öğretmenler özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin ilgi ve yetenekleri doğrultusunda eğitim, burs, yarışma ve proje olanakları hakkında bilgilendirme yapar.

16) Rehber öğretmenler özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin gelişimiyle ilgili öğretmenlerle ve velilerle iş birliği yaparak bilgilendirme ve farkındalık çalışmaları yürütür.

17) RAM'larda görev yapan öğretmenler verilen hizmetler konusunda risk grubundaki veya özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin velilerini bilgilendirir.

18) RAM'larda görev yapan öğretmenler özel eğitim hizmetleri kapsamında hizmet sunduğu paydaşlara ve görev yapan personele gerekli müşavirlik hizmetini verir.

19) Özel yetenekli öğrenciler ile çalışan öğretmenler velileri, özel yetenekli öğrencilerin yetenekleri ve gelişim düzeyleri hakkında düzenli olarak bilgilendirir.

20) Tüm öğretmenler çocuk ihmali ve istismarı durumunda RAM'lar, aile ve sosyal hizmetler il müdürlükleri, kolluk kuvvetleri ve il sağlık müdürlükleri ile iş birliği yapar.

h) Sorumluluk etik ilkesi kapsamında;

1) Tüm öğretmenler dinlenme saatleri dışında mesaisini, kurumunun ve özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerinin yararına kullanır.

2) Tüm öğretmenler ders esnasında eğitim öğretim sürecini aksatacak her türlü araç gereç, kişi ve olaydan uzak durur.

3) Tüm öğretmenler giriş, çıkış, nöbet ve ders saatlerine dikkat ederek öğrencilerine rol model olur.

4) Tüm öğretmenler özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin eğitim imkânlarından en üst düzeyde yararlanmasına engel olan durumların ortadan kaldırılmasına yönelik hak savunuculuğu görevini yerine getirir.

5) Tüm öğretmenler eğitim-öğretim sürecinde Bakanlık tarafından belirlenen sistemlere (e-Okul Yönetim Bilgi Sistemi, e-BİLSEM, MEBBİS, RAM modülü ve benzeri) veri girişlerini zamanında yapar.

ı) Çıkar çatışmalarından kaçınma etik ilkesi kapsamında;

1) Hiçbir öğretmen bağlı bulunduğu kurumdaki görevi karşılığında aldığı yasal ücretin dışında, çalıştığı kurumun, kişilerin imkânlarını veya kurumun kendisine sağladığı statüyü kullanarak herhangi bir şekilde kazanç elde etmeye çalışmaz.

2) Hiçbir öğretmen özel eğitim ihtiyacı olan öğrencinin velisinin içinde bulunduğu durumdan veya bilgi eksikliğinden faydalanarak kazanç elde etmek için yönlendirmelerde bulunmaz.

3) Hiçbir öğretmen çıkar elde etmek amacıyla özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin kişisel bilgilerini başka kişi, kurum ve kuruluşlarla paylaşmaz.

4) Hiçbir öğretmen çıkar elde etmek amacıyla hediye, promosyon ve benzeri kabul etmez.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Yürürlük ve Yürütme

Yürürlük

MADDE 9- (1) Bu Yönerge onay tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 10- (1) Bu Yönerge hükümlerini Millî Eğitim Bakanı yürütür.